Eduskunnan talousvaliokunta

TaV@eduskunta.fi

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta vähittäissijoittajastrategiaksi

Viite: Lausuntopyyntö asiassa U22/2023 vp

Eduskunnan talousvaliokunta on pyytänyt Kilpailu- ja kuluttajavirastolta (KKV) asiantuntijalausuntoa valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi direktiivien ja asetuksen muuttamisesta vähittäissijoittajastrategiaksi.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto esittää lausuntonaan seuraavaa:

KKV pitää lähtökohtaisesti kannatettavana komission ehdotuksen tavoitetta pyrkiä vahvistamaan ei-ammattimaisten sijoittajien suojaksi annettuja säännöksiä sekä valtioneuvoston U-kirjelmässään esittämää kantaa.

KKV katsoo, että tiedonantovelvollisuuksiin tehtävillä muutoksilla on olennainen rooli pyrkimyksessä parantaa ei-ammattimaisten sijoittajien kykyä vertailla keskenään erilaisia sijoitustuotteita ja saada niistä selkeää tietoa. Muutosdirektiivin osalta KKV pitää hyvänä erityisesti kustannusten esittämistapaan ehdotettuja täsmennyksiä sekä selityksiä niiden tarkoituksesta ja vaikutuksista. Myös uudet riskivaroitukset erityisen riskipitoisille tuotteille ovat ei-ammattimaisten sijoittajien edun mukaisia, vaikka lähtökohtana tuleekin olla, että ei-ammattimaisille kuluttajan asemassa oleville sijoittajille ei tarjota heille sopimattomia sijoitustuotteita.

KKV pitää lähtökohtaisesti hyvänä sitä, että PRIIPS-asetusta koskevassa ehdotuksessa pyritään tekemään tuotteiden avaintietoasiakirjoista sopivampia digiympäristöön ja ei-ammattimaisten sijoittajien tarpeisiin. KKV suhtautuu kuitenkin varauksella siihen, että avaintietoasiakirjan tietoja voidaan tietyissä tilanteissa esittää kerroksittain, jolloin kuluttaja ei saa kaikkia tietoja samassa näkymässä.

KKV pitää tärkeänä, että valtioneuvoston kannassa nostetaan markkinoinnin osalta esille sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskeva direktiivi markkinoinnin yleissäädöksenä. Markkinointiviestinnän määrittelyn osalta KKV katsoo, että uuden sektorikohtaisen ja kapea-alaisen markkinointisääntelyn lisääminen ei ole kannatettavaa.

Markkinoinnin osalta KKV kiinnittää huomiota lisäksi ehdotettuun harhaanjohtavaan ja etuja riskien sijaan korostavaan markkinointiin puuttumiseen. KKV pitää tärkeänä, että komission ehdotuksessa on markkinoinnin osalta huomioitu rahoituspalveluiden jatkuva digitalisoituminen ja laajentuminen esimerkiksi sosiaalisen median kanaviin. KKV jakaa komission esittämän huolen siitä, että ei-ammattimaisten sijoittajien asemaa heikentävät vaikeudet saada helposti ymmärrettäviä sijoitustuotetietoja sekä kasvava riski joutua epäasianmukaisen markkinointikäyttäytymisen kohteeksi erityisesti digitaalisissa kanavissa.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto

Postiosoite PL 5, 00531 Helsinki • **Puhelin** 029 505 3000 (pvm/mpm)
Y-tunnus 2502067-3 • **Sähköposti** kirjaamo@kkv.fi • **kkv.fi**

ALLEKIRJOITETTU
ASIANHALLINTAJÄRJESTELMÄSSÄ

KKV kannattaa valtioneuvoston kantaan nostettua huomiota talousosaamisen edistämisvelvoitteesta, mutta huomauttaa, että vaikka talousosaamisen edistäminen on tärkeä tavoite, jota toteutetaan myös kansallisesti useissa hankkeissa, ensisijaista ei-ammattimaisten sijoittajien kannalta on, että sijoitustuotteita tarjoavat toimijat noudattavat heille asetettuja velvollisuuksiaan erityisesti tiedonantoa ja markkinointia koskien.

KKV pitää ehdotettuja muutoksia ei-riippumattomaan ja riippumattomaan sijoitusneuvontaan oikeasuuntaisina. KKV korostaa, että ei-ammattimaisten sijoittajien kannalta on erityisen tärkeää, että neuvonnassa huomioidaan asiakkaan todellinen taloudellinen tilanne ja tarve sekä, että sääntelyllä varmistetaan riittävän sijoittajansuojan toteutuminen.

Lopuksi KKV kiinnittää huomiota siihen, että tuotehallintaprosessiin liittyvään hintasääntelyn kaltaiseen menettelyyn voi liittyä haasteita kilpailun toimivuuden näkökulmasta. Yleisesti tällaiset haasteet liittyvät siihen, että enimmäishintoja koskeva sääntely voi vähentää yritysten kannustimia tulla markkinoille ja kehittää uusia tuotteita. Hintasääntely voi myös yhdenmukaistaa hintatasoa ja toimia markkinoilla toimiville yrityksille eräänlaisina viitehintoina, joita yrityksillä ei ole kannustimia pyrkiä alittamaan. Hintasääntely voi lisäksi aiheuttaa kilpailuvääristymiä sitä kautta, että se voi kohdistua eri tavoin samankaltaisiin tuotteisiin. KKV pitää tärkeänä valtioneuvoston kannassa korostettua huomiota siitä, että neuvottelujen aikana tulee varmistaa, että vertailuarvoille asetettavat kriteerit ovat tarkoituksenmukaisia ja jättävät riittävästi tilaa tuotekehitykselle.

Kirsi Leivo
pääjohtaja

Henriikka Kekkonen
asiantuntija

Kilpailu- ja kuluttajavirasto

Postiosoite PL 5, 00531 Helsinki • **Puhelin** 029 505 3000 (pvm/mpm)
Y-tunnus 2502067-3 • **Sähköposti** kirjaamo@kkv.fi • **kkv.fi**

ALLEKIRJOITETTU
ASIANHALLINTAJÄRJESTELMÄSSÄ